

Na území ORP Jablonec nad Nisou je celkem 26 mateřských škol. Územní rozložení MŠ je následující:

OBEC	POČET MŠ CELKEM	z toho ZŘIZOVATEL				
		OBEC	LIBERECKÝ KRAJ	STÁT	CÍRKEV	SOUKR.
Jablonec nad Nisou	19	18	1			
Janov nad Nisou	1	1				
Josefův Důl	1	1				
Lučany nad Nisou	1	1				
Maršovice	1	1				
Nová Ves nad Nisou	1	1				
Rádlo	1	1				
Rychnov u Jablonce nad Nisou	1	1				
CELKEM	26	25	1			

Náborový průzkum u ředitelů MŠ

V období 10-12/2016 proběhl prostřednictvím dotazníkového šetření náborový průzkum u ředitelů mateřských škol ORP Jablonec nad Nisou zaměřený na pohled ředitelů na statisticky neřešenou problematiku mateřských škol v regionu.

Průzkumu se zúčastnilo celkem 7 z 26 mateřských škol (27 %), z toho 6 škol jabloneckých a 2 školy ležící mimo Jablonec nad Nisou. Všechny zúčastněné školy zřizují obce.

Otázky dotazníku směřovaly zejména do následujících oblastí:

- stav vzdělávací infrastruktury a vybavenost škol
- aktuální problematika spojená se vzděláváním v mateřských školách
- řízení mateřských škol
- vnější vztahy vytvářené školou
- vnímání inkluzivního vzdělávání
- děti v mateřské škole a mimo školu

Stěžejní výstupy šetření jsou následující:

1. Dopravní dostupnost MŠ v ORP Jablonec nad Nisou je považována za bezproblémovou.
2. Technický stav budov MŠ je spíše vyhovující v případě 57% škol, vybavenost MŠ je spíše vyhovující v 90% MŠ. Všechny školy se potýkají s problematikou bezbariérovosti – 90% zúčastněných MŠ považuje bezbariérovost za nedostatečnou. Všechny školy se též domnívají, že je třeba do objektů a vybavení investovat.
3. Zvýšená potřeba investování je patrná zejména u vybavení a pomůcek (100% škol), venkovní prostory potřebuje upravit 90% MŠ, potřebu speciálních učeben pocítuje 43% škol.
4. Ředitelé MŠ vnímají jako problematické:
 - zachování MŠ v malých obcích
 - zajištění kvalitních pedagogů
5. Za problematické naopak není považována:
 - kapacita MŠ
 - neochota rodičů komunikovat se vzdělávacím zařízením

- malá možnost rodičů ovlivnit proces vzdělávání
 - špatné zapojení dětí do kolektivu
6. Vzdělávání pedagogů by mělo být podporováno obecně, ale se zvýšenou intenzitou zejména:
 - v oblasti osobního rozvoje
 - v odbornosti
 - ve vzdělávání dětí s individuálními vzdělávacími potřebami
 7. O výběru školy dle vyjádření ředitelů MŠ rozhoduje hlavně:
 - spokojenost dětí
 - individuální přístup
 - kvalita vzdělávání
 - vybavení
 8. Ve vztahu k budoucí profesní orientaci dětí lze konstatovat, že téměř 1/3 škol spolupracuje se zaměstnavateli, nejčastěji prostřednictvím exkurzí a besed.
 9. Většina MŠ (85%) spolupracuje se základními školami, a to zejména formou dnů otevřených dveří, exkurzí a besed.
 10. Všechny školy rozvíjejí spolupráci se středními školami, nejčastěji formou dnů otevřených dveří a exkurzí.
 11. Ředitelé MŠ očekávají negativní dopady spojené s inkluzí ve všech oblastech života školy.
 12. Za nejdůležitější v dalším rozvoji vzdělávacích aktivit školy považují ředitelé MŠ:
 - motivaci dětí ke vzdělávání
 - rozvoj matematické gramotnosti
 - rozvoj čtenářské gramotnosti
 - vytvoření systému podpory dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
 - rozvoj sociálních kompetencí
 13. Téměř polovina mateřských škol v ORP Jablonec nad Nisou zajišťují volnočasové aktivity dětí nebo další zájmové vzdělávání. Nejrozšířenější jsou aktivity v oblasti:
 - tělesné výchovy
 - kulturních aktivit
 14. 85% MŠ monitoruje externí nabídku zájmového a neformálního vzdělávání a volnočasových aktivit pro děti a téměř 3/4 škol s poskytovateli těchto aktivit spolupracují. Nejčastější podobou spolupráce je poskytnutí prostor. Školy též zajišťují doprovod dětí na kroužky.
 15. Zájem o spolupráci více škol v území není z vyjádření ředitelů MŠ příliš zřejmý. Největší zájem je o společné informační, osvětové akce, exkurze a vzdělávací pobyty. Malý zájem je naopak o sdílení excelentních výukových prostor a vybavení a výměnu pedagogů.
 16. Ředitelé hodnotí pozitivně vedení dětí ve všech klíčových oblastech, tj. vedení ke schopnosti spolupracovat, ke spolehlivosti a zodpovědnosti, ke schopnosti řešit problém, vytvořit si, sdělit a obhájit svůj názor a k pracovitosti či samostatnosti.
 17. Jako hlavní přednosti základní školy vidí ředitelé zejména v:
 - dobré atmosféře
 - individuálním přístupu k dětem

18. Ve školách by ředitelé nejčastěji vylepšili:

- technický stav
- úprava venkovních prostor

Náзорový průzkum u zřizovatelů MŠ

Průzkumu se zúčastnilo celkem 19 z 26 mateřských škol (73%), z toho 18 škol jabloneckých a pouze jedna škola ležící mimo Jablonec nad Nisou. Všichni zúčastnění zřizovatele reprezentují obce.

Stěžejní výstupy šetření jsou následující:

1. Dostupnost předškolního vzdělávání a dopravní dostupnost MŠ v ORP Jablonec nad Nisou jsou považovány za bezproblémové.
2. Technický stav budov MŠ je spíše nevyhovující ve 2/3 škol, vybavenost MŠ hodnotí 3/4 zřizovatelů jako spíše vyhovující. Všichni zřizovatelé hodnotí negativně problematikou bezbariérovosti. Všichni zřizovatelé se též domnívají, že je třeba do objektů a vybavení investovat.
3. Zvýšená potřeba investování je evidentní u venkovních prostor a v oblasti vybavení a pomůcek MŠ. Zřizovatelé považují za spíše potřebné investice do speciálních učeben (94%).
4. Zřizovatelé MŠ považují zachování škol za prioritu a domnívají, že by měly mezi obcemi fungovat dohody o spolufinancování škol (100% zřizovatelů).
5. Všichni zřizovatelé očekávají zájem rodičů umístit do MŠ dvouleté děti.
6. Zřizovatelé MŠ vnímají následující oblasti jako problematické:
 - zachování MŠ v malých obcích
 - zajištění kvalitních pedagogů
 - kapacita MŠ
 - neochotu rodičů komunikovat se vzdělávacím zařízením
 - špatné zapojení dětí do kolektivu
7. Za problematické naopak není považována:
 - malá možnost rodičů ovlivnit proces vzdělávání
8. Všichni zřizovatelé MŠ využívají webové stránky škol jako zdroj informací. S obsahem, přehledností a aktuálností stránek je spokojeno 88% zřizovatelů, 12% vidí rezervy.
9. O výběru školy dle vyjádření zřizovatelů MŠ rozhoduje hlavně kvalita vzdělávání a individuální přístup. Spíše důležitá je též spokojenost dětí, dostupnost MŠ a její vybavenost.
10. Zřizovatelé hodnotí pozitivně vedení dětí ve všech klíčových oblastech, tj. vedení ke schopnosti spolupracovat, ke spolehlivosti a zodpovědnosti, ke schopnosti řešit problém, vytvořit si, sdělit a obhájit svůj názor a k pracovitosti či samostatnosti.
11. Jako hlavní přednosti základní školy vidí zřizovatelé zejména v:
 - specifickém zaměření jednotlivých škol
 - dostupnosti venkovních aktivit
12. Ve školách by zřizovatelé nejčastěji vylepšili:
 - technický stav
 - úpravy venkovních prostor

Společná témata k řešení

Vyhodnocením názorového průzkumu u ředitelů a zřizovatelů MŠ ve správním obvodu ORP Jablonec nad Nisou byla identifikována základní témata k řešení v oblasti předškolního vzdělávání:

1. I přes rozdílné posuzování technického stavu budov a vybavenosti mateřských škol se ředitelé i zřizovatelé MŠ shodují na potřebě investovat do předškolního vzdělávání. Preferované investice by měly směřovat do:
 - zkvalitnění technického stavu objektů (vč. řešení bezbariérovosti)
 - úprav venkovních prostor
 - vybavení a pomůcek
 - vybudování speciálních učeben
2. MŠ by měly být připravené na zvýšený zájem o umístování dvouletých dětí.
3. Za zásadní úkoly ředitelů i zřizovatelů považují:
 - zachování předškolního vzdělávání v malých obcích
 - zajištění kvalitních pedagogů
4. Vzdělávání pedagogů by mělo být orientováno především do oblastí:
 - osobního rozvoje
 - odbornosti
 - vzdělávání dětí s individuálními vzdělávacími potřebami
5. Mateřské školy by měly nadále vyvíjet a prohlubovat aktivity v oblasti spolupráce se ZŠ a zaměstnavateli v lokalitě (regionu).
6. MŠ by měly být připraveny na změny spojené s inkluzivním vzděláváním, neboť dopady inkluze hodnotí negativně ve všech oblastech.
7. Za klíčová témata v oblasti výchovy a vzdělávání dětí spatřují ředitelé a zřizovatelé MŠ zejména v motivaci dětí, dále pak v rozvoji matematické a jazykové gramotnosti a v rozvoji sociálních kompetencí dětí.
8. MŠ by měly zachovat či rozšířit nabídku dalšího vzdělávání a volnočasových aktivit pro děti, a to jak samostatně, tak ve spolupráci s dalšími zařízeními a organizacemi.
9. MŠ by měly v širší míře přistoupit ke vzájemné efektivní spolupráci.